

inde fra, og Ilden derved hurtigt breder sig, naar man ikke har Redstaber til at faae en eller anden Bygning reben ned eller Taget fjernet, saa at man staffer en aaben Plads, hvorved Ildens Udbredelse forhindres. Vanskeligheden i et saadant Tilfælde er netop, at et Tag er lagt paa en Maade, som gjør, at det ikke hurtigt kan rives ned. Efter min Mening vil det, naar man hurtigt kan faae et Straatag fjernet, i mange Tilfælde lykkes i et Komplex af Bygninger, at frelse den enkelte Vænge, og i en By, Gaarde, som ere udsatte for Ilden. Jeg har set et Exempel hos min Nabo, hvor et Hus af Gaarden brændte for et Mars Tid siden. Det var en sammenbygget Gaard med kun een Aen fra Stuehuset til de andre tre Vænger, som vare sammenbyggede, og desuagtet reddede man saaledes, at der kun brændte eet Hus. Det vilde man ikke kunne have gjort, hvis Taget havde været bundet med Jerntraad, thi saa kunde vi ikke i en Fart have rebet det ned og stoffet den aabne Plads, der forhindrede Ildens Udbredelse. Altsaa jeg tror, at det saa langt fra at være til Fordel i Brandfare snarere er til Skade. Det er soleklart, at det ikke er det, det forhindrer, at man faar Kreaturerne reddede. Det er den uheldige Omstændighed, at i mange Vøndergaardere Staldene indrettede saaledes for Varmens Skyld, at man kun har en enkelt Udgangsdør og denne indadtil til Gaarden, eller maaste i det Høieste to, nemlig een for Hestene og een for Kvæget, og naar der saa i Gaarden findes Gjødning og større Mængde af Strøelse henkastet, som strax antændes og volder en vældende Røg, bliver det som oftest en Umulighed at redde Kreaturerne. Havde man derimod en Udgangsdør paa den modsatte Side af Gaardrummet, vilde man vel i de allerfleste Tilfælde kunne faae Dyrene ud. Noget Ligende vil ogsaa ofte gjælde Herregaardene; det gjælder om at have flere Udgangsdøre til forskjellige Sider. Det er en Svaghed, hvor Bygningerne ikke have det, og jeg vil ikke anse det for videre betænkeligt, om man skulde gaa til at paabyde en saadan Anbringelse af Udgangsdøre. Vilde man gaa dertil, er jeg overbevist om, at man i de allerfleste Tilfælde vilde kunne faae Husdyrene ud. Maar jeg siger, at jeg ikke har store Betæneligheder derved, er det, fordi jeg ikke kan indse, at det egentlig volder store Beføstninger, i alt Fald vil det for nye Bygningers Vedkommende slet ingen Beføstninger medføre, enten man sætter nogle Bræder paa disse forskjellige Steder eller Mursten, og jeg kan heller ikke se, at det vil være til Forulempelse for de ældre Byg-

ninger. Jeg er saaledes ikke bange for at paabyde, at naar man har en Besætning af en vis Størrelse, skal man ogsaa have en Dør til paa Ydersiden af Stalden. Svaver man dertil, at Stalden saa ikke vil være varm nok, vil jeg sige, at der jo Intet kan være i Veien for, at man overmaler eller tilfitter Døren; det behøver jo ikke at være saaledes indrettet, at den skal kunne aabnes hver Dag, den vil saa i Ildbrandstilfælde meget let kunne sprænges, naar man har de nødvendige Redstaber dertil. Dette er den eneste Maade, der i Praxis vil have Betydning med Hensyn til at redde Husdyrene, og naar jeg siger, at de bedst reddes paa den Maade, er det ogsaa i Analogi med den Maade, hvorpaa man redder Menneker i Byerne, navnlig i Kjøbenhavn, hvor det jo er paabudt, at der i Husene skal være Bagtrapper. Jeg kan altsaa ikke se, at det vil være vanskeligt eller farligt at paabyde, at vi alle Begne skulle have Bagdøre for Kreaturerne. Som Bestemmelsen er affattet i det foreliggende Forslag, tror jeg imidlertid, at det vil vække Betænkelighed hos Landbefolkningen, særlig den jydste Landbefolkning, der er meget udfat for Blæst og Storm, om man paabyrder dem disse store Beføstninger til ingen Nytte. Jeg er altsaa ingen Ven af § 1. Ser jeg nu paa § 2, kan jeg ikke negte, at jeg er en endnu stærkere Modstander af den. Bliver den vedtaget, vil Folgen jo blive den, at man i de allerfleste Tilfælde, som Bestemmelsen angaar, bliver tvungen til at paalægge et kostbarere Tag end det, der var til Stede enten før Nedrivningen eller før Branden, og naar man tænker sig f. Ex. Folk, der i Forveien sidde haardt i det og have stor Gjæld, vil det let kunne føre til, at de gaa Fallit. Der staar nemlig, at naar en Bygning skal opføres samme Sted, skal det tækses med ildfaste Sten eller have mindre brandfarlige Tag; men Forholdet vil jo paa de allerfleste Steder være det, at Bygningen skal opføres paa det samme Sted. Sagen er jo den, at man skal have Tilladelse til at flytte Bygningen andet Steds hen, navnlig efter en Ildbrand, og jeg kan godt tænke mig, at hvis Forslaget vedtages, saaledes som det nu foreligger, vil Direktionen meget sjældent give sin Tilladelse til at flytte det et andet Sted hen, den vil søge med Magt at indføre det ny Tag. Jeg maa derfor anse den ny Bestemmelse for fuldstændigt uretfærdig. Jeg kan heller ikke tro, at det har været det høie Landsthings eller den høie Regjeringens Mening, at de virkelig ville have § 2 vedtaget. Jeg skal nemlig gjøre opmærksom paa, at saavel af Landstinget som af Regjeringen er det bestemt, hvorledes